

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В ПІДРУЧНИКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 11-ГО КЛАСУ

*Валентина Новосьолова, к. пед. н.,
ст. наук. співробітник,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Тези присвячені проблемі реалізації компетентнісного підходу в підручнику української мови. Компетентнісно орієнтований підручник української мови для 11 класу (автори Н. Голуб, О. Горошкіна, В. Новосьолова) покликаний задовольнити потреби учня, створити умови для того, щоб кожен міг розвиватися відповідно до своїх нахилів, уподобань і можливостей.

Модернізація структури, змісту й організації освітнього процесу на засадах компетентнісного підходу детермінує нові вимоги до створення навчальної книжки, докорінного удосконалення функціонального призначення підручника української мови, який має відобразити ті методичні інновації, що з'явилися лінгводидактиці та практиці вчителів. Тому на часі адаптація давно утвердженого на освітніх теренах України компетентнісного підходу до нових стратегічних напрямів реформування освіти. Компетентнісно орієнтований освітній процес передбачає не накопичення знань та інструктовані дії, а виробляє здатність здобувачів освіти пізнавати життєві реалії, у яких ці знання мають значення, аналізувати їх, критично мислити, працювати в команді, знаходити потрібну інформацію для вирішення конкретного завдання.

Метою дослідження є створення методичних засад компетентнісно орієнтованого підручника української мови, що є носієм системного викладу оновленого змісту, засобом забезпечення можливості засвоєння його й формування ключових і предметної компетентностей здобувачів освіти для вибору кожним власної освітньої траєкторії, набуття досвіду, комунікативно гнучкої поведінки. Виявлено, що кардинальні зміни в доборі змісту підручника української мови для 11-го класу набули гостроти й особливого значення у зв'язку з трансформацією духовно-світоглядних цінностей, розробленням і впровадженням компетентнісно спрямованих методик.

Компетентнісно орієнтований підручник української мови для 11 класу (автори Н. Голуб, О. Горошкіна, В. Новосьолова) покликаний задовольнити потреби учня, створити умови для того, щоб кожен міг розвиватися відповідно до своїх нахилів, уподобань і можливостей. Інноваційність підручника полягає в тому, що зміст і методичний апарат його:

- спрямований на формування громадян-патріотів, яким властиве ціннісне ставлення до себе, до родини, суспільства, України, світу;
- здатний забезпечити досягнення освітніх результатів – ключових і предметної компетентностей, що передбачають вироблення вмінь

застосовувати здобуті знання, формувати на основі цих компонентів ставлень й поведінкових норм;

- пропонує системну роботу з передбаченими програмою мовленнєвими жанрами, що сприятиме соціалізації учнів, формуванню впевненості в собі, активності, ініціативності, цілеспрямованості, самостійності, відповідальності за результати власної навчальної діяльності;

- надає можливість вибору варіанта домашнього завдання, способу засвоєння й опрацювання навчального матеріалу.

Зроблено висновок, що завдання, вправи й запитання підручника української мови для 11-го класу створюють цілісну дидактичну систему, спрямовану на досягнення кінцевих результатів, неперервності формування в учнів предметної й ключових компетентностей, готовності до будь-яких життєвих ситуацій.

Ключові слова: компетентнісний підхід, підручник, українська мова.